

УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

І.М. Сосновська, аспірант

Сумський національний аграрний університет, м. Суми, Україна

У зв'язку з необхідністю вирішення проблем на підприємствах, зумовлених фінансовою кризою, економічними реформами уряду, застарілими технологіями, некомпетентністю персоналу, економічна безпека підприємства стала як ніколи актуальним питанням.

Непередбачуваність і динамічність процесів у сучасній економіці спонукають промислові підприємства розробляти стратегічні дії, спрямовані на створення безпечних умов діяльності. Важливою умовою їх забезпечення, успішного функціонування та економічного розвитку є забезпечення ефективного управління економічною безпекою підприємств.

Особливу увагу питанням управління економічною безпекою підприємства та її складовим приділяли такі дослідники, як Г. Козаченко, В. Пономарьов, О. Ляшенко, Л.Донець, М. Тумар [1-3] та ін. Розглянувши сутність поняття «економічна безпека підприємства» та сутність категорії «управління» можна зробити висновок, що управління економічною безпекою підприємства - це вплив на економічну діяльність підприємства, з метою приведення його до такого стану, за якого можливо протистояти зовнішнім та внутрішнім негативним чинникам, використовуючи власні наявні ресурси, приведення його до стабільного розвитку.

Слід зазначити, що управління економічною безпекою підприємства доцільно формувати як підсистему загальної системи управління підприємством, а будь-який управлінський процес на підприємстві відбувається циклічно та проходить в своїй реалізації кілька стандартних етапів, що охоплюють весь цикл прийняття та реалізації управлінського (рис.1). Структурна схема механізму управління економічною безпекою підприємства дає найзагальніше уявлення про те, як вона реалізовується [4].

Виходячи з наведеної схеми процесу управління економічною безпекою підприємства, можна зробити висновки про наявність трьох обов'язкових елементів: проблеми, її рішення та особи, яка приймає це рішення

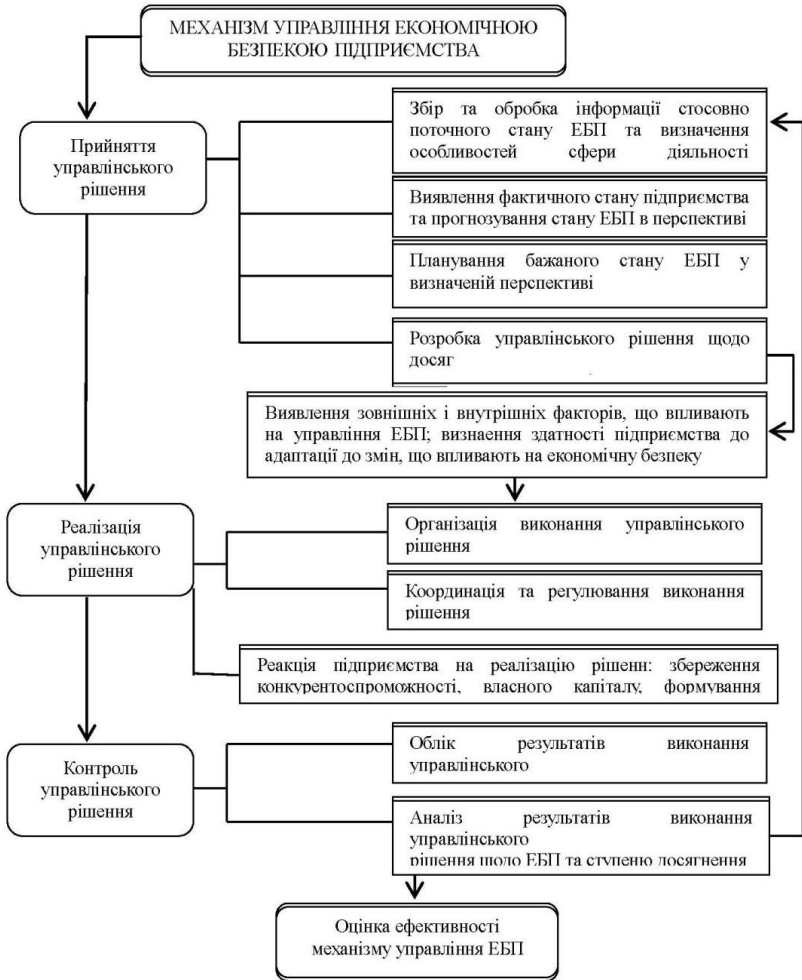

Рис.1 – Механізм управління економічною безпекою підприємства
 Джерело: Власне опрацювання на основі [4]

Проблемою, з точки зору управління, є наявність невідповідності бажаного стану підприємства та його фактичного стану. Рішення проблеми ґрунтується на виявленні та виборі засобу, за допомогою якого буде усунута проблема, виявленні норм, для безпечного стану підприємства. Особою, яка приймає рішення може бути як сам власник підприємства, так і певний структурний підрозділ до компетенції якого входять функції управління економічною безпекою, це залежить від масштабів самої організації.

Також, аналізуючи рис.1 можна виділити функції, які здійснюються при управлінні економічною безпекою: прогнозування, планування, контроль, моніторинг, регулювання.

Основою формування системи управління економічною безпекою підприємства є визначення головних сфер, у яких існують джерела та чинники небезпеки, зокрема, активи, персонал, основні фонди, інформація.

Ефективність управління економічною безпекою підприємства залежить від виду небезпеки, що несе різні можливі наслідки: чи це буде попередження (сукупність обставин не обов'язково загрозливого характеру, які потребують реакції на них), ризик (вид небезпеки, пов'язаний як із додатковими прибутками, так і з додатковими втратами), або ж загроза (реальна небезпека, яка порушує режим функціонування підприємства та наносить йому економічну шкоду). Якість управління значною мірою відображається від того, які методи використовуються для уникнення чинників небезпеки та характерних особливостей самого підприємства.

Проте, для забезпечення ефективного управління економічною безпекою підприємства важливо не тільки розробити методіку оцінки рівня економічної безпеки, а й звернути увагу на підвищення конкурентоспроможності продукції, адаптацію підприємства до умов існуючого законодавства країни, модернізацію основних фондів, підвищення кваліфікації персоналу, адже людський капітал є вагомим чинником розвитку і вдосконалення управління економічної безпеки підприємства.

Таким чином, управління економічною безпекою підприємства являє собою реалізацію управлінських рішень і має забезпечити такий рівень функціонування підприємства, за якого воно може своєчасно реагувати на зовнішні та внутрішні чинники, що несуть загрозу економічній діяльності, а також рівень, який не обмежує прогресивний стабільний розвиток підприємства. Механізм управління повинен здійснюватися на умовах своєчасності, обґрунтованості і прозорості.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Козаченко Г.В. Економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення / Г.В. Козаченко, В.П. Пономарьов, О.М. Ляшенко. - К.: Лібра, 2003. - 280 с.
2. Донець Л.І. Економічна безпека підприємства / Л.І. Донець, Н.В. Вашенко. - К.: Центр навч. літ-ри, 2008. - 240 с.
3. Тумар М.Б. Основи економічної безпеки підприємства / М.Б. Тумар. - К.: ХайТек Прес, 2008. - 232 с.
4. А.О.Близнюк . Сутність та особливість управління економічною безпекою підприємства. - Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua>

Екзистенційні та комунікативні питання управління: матеріали Міжнародної науково-теоретичної конференції, м. Суми, 23-25 січня 2014 р. - Суми: Сумський державний університет, 2014. - Ч.2. - С. 109-112.